

[Niels Helveg Petersen.]

vegne anbefale tillægsbevillingslovforslaget til endelig vedtagelse. Jeg må konstatere, at socialdemokratiet endnu skylder os et svar. Jeg undrer mig over, hvor længe vi skal være i spænding om dette.

**Poul Dam:** Inden jeg går over til teksten, er der to bemærkninger, der er foranlediget af de foregående ordførere. Det ene er, at jeg ikke agter at sige noget om udenrigspolitik. Der er sagt mange pæne og nydelige ting om det. Hvad vi ville sige om udenrigspolitik, får vi lejlighed til i morgen i en anden debat og måske også senere i dag.

Den anden er, at hr. Haunstrup Clemensen havde en enkelt bemærkning om Kejsergadeudvalget, som jeg synes ikke kan gå helt upåtalet. Det er rigtigt, at alle de partier, der var repræsenteret i udvalget, er enige om, at der er brug for en efterretnings-tjeneste; og at den skal have passende arbejdsvilkår. Det er også rigtigt, at vi er enige om, at der ikke er grundlag for anklager mod nogen, men vi er ikke enige om, at der ikke er grundlag for visse bebrejdelser, som er fremkommet under udvalgets arbejde; og som rette vedkommende utvivlsomt har taget til sig. Alt har ikke været så godt, som det burde være og kunne være, men anklager er vi enige om at der ikke er brug for.

Under forberedelsen af dette er jeg kommet i tanke om noget, der næsten kunne være et eventyr. Det begynder i hvert fald med ordene: Der var engang. Der var engang en radikal statsminister, der tilmed var leder af en radikal regering. Det er altså meget længe siden. Han sagde en ting, der er blevet hængende i luften efter ham; dengang han præsenterede sin regering. Han sagde, at det var det sidste hold af politikere, som havde nationens tillid. (*Finansministeren* [Poul Møller]: Det sidste hold af mænd!). Finansministeren har ganske ret, det er den måde, det normalt citeres på, det sidste hold af mænd. Jeg har slået op, og han sagde „det sidste hold af politikere“. Han havde måske ikke helt ret i det, dels sad hans regering ikke så forfærdelig længe, dels ville det være bedrøveligt, om der ikke var nogen regering i de 60 år, der er gået siden, der skulle have haft i hvert fald noget af nationens tillid, men jeg synes alligevel, udtalelsen rammer

plet i et problem i folkestyret: har folkets repræsentanter egentlig folkets tillid; sådan som dette lidt gammeldags ord altid er blevet forstået? Bemærk vel, spørgsmålet er ikke, om de har fået folkets stemmer ved valgene, det ved vi godt, det kan vi slå op i Statistiske Meddelelser, og vi ved såmænd også, at et nyt valg ikke vil forandre så meget. De fleste af folketingets medlemmer vil blive genvalgt — i hvert fald efter gammel skik dem, der har deltaget i udvalgsarbejdet om valgloven — og der er vel ikke nogen, der kan tænke sig en regering af helt nye mænd. Men går vi ud og spørger, så er det alligevel sådan, at mistilliden til folkestyrets mænd, både til regeringen, til regeringspartierne repræsentanter her i salen og til oppositionens repræsentanter, er meget omfattende. Det rejser efter min mening et principielt spørgsmål, som vi efter min mening lige så godt kan tage op ved denne lejlighed som de smukke gentagelser af de lovtitler, der er blevet vedtaget i løbet af året.

Vi slås alle med en negativ holdning til staten, som gør os bange for en række beslutninger, som vanskeliggør det, der med et moderne ord hedder kommunikationen med vælgerne, og som derved er til ubodelig skade for folkestyrets fortsatte eksistens og trivsel.

Der er måske flere former for denne negative holdning. Man kan nævne en skatteyderindstilling, som kun ser på det ene problem, hvor meget man skal betale. Der er måske også en nyderindstilling, hvor man omvendt kun ser på, hvor meget man selv, éns egen lille gruppe, kan få fat i via staten. Indstillingen er varieret i forskellige befolkningsgrupper; det skal jeg komme tilbage til om et øjeblik.

Men måske er det i denne sammenhæng værd lige at gøre opmærksom på, at ansvaret for denne negative holdning til staten, som jo i høj grad generer den nuværende regering, i ikke ringe grad findes hos de tidligere oppositionspartier, som igennem en lang periode har tudet vælgerne ørerne fulde af en kritik mod de høje skatter, mod den umættelige, ødsle stat; mod de mange embedsmænd og mod politikernes biler og alt muligt andet af den slags, som vælgerne, der ikke rigtig har opdaget, at vi har skiftet regering, nu vender mod de nuværende indehavere af de høje embeder.